Pwyllgor Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol HSS-17-00(p.2)

Dyddiad:	11 Hydref 2000
Lleoliad:	Ystafell Bwyllgor 2, Adeilad y Cynulliad Cenedlaethol
Teitl:	**Deddf Iechyd 1999, Adran 31 - Hyblygrwydd, Canllawiau Drafft**

Diben

1. Mae’r ddogfen yn rhoi cyfle i’r Pwyllgor gynnig sylwadau ynghylch y canllawiau drafft amgaeedig sy’n ymwneud â defnydd cyrff yr NHS ac awdurdodau lleol o bwerau dan Adran 31 Deddf Iechyd 1999 i wella gweithio ar y cyd. Dylid ei darllen ochr yn ochr â dogfen HSS-16-00 (p.4) am y canllawiau drafft a ystyriwyd gan y Pwyllgor yn ei gyfarfod ar 14 Medi.

2. Ym mis Mehefin, cafodd y Pwyllgor gopi o fersiwn ymgynghorol y canllawiau drafft oedd yn cynnwys y rheoliadau drafft. Mae’r canllawiau drafft amgaeedig yn cyfeirio at y rheoliadau drafft, ond nid ydynt yn atodol iddynt. Yr oedd yr aelodau’n hapus â’r rheoliadau drafft yn y Pwyllgor a gynhaliwyd ar 14 Medi a nodwyd y byddent yn cael eu cyfeirio at y Pwyllgor Busnes ar 10 Hydref.

Cefndir

3. Eglurwyd y cefndir cyffredinol a’r goblygiadau ariannol yn y ddogfen HSS-16-00(p.4). Mae’r hyblygrwydd a ganiateir dan Adran 31 Deddf Iechyd 1999 (cyllido ar y cyd, pennu un corff i arwain wrth gomisiynu a darpariaeth integredig) yn bwerau caniataol i alluogi cydweithio agosach nag y byddai’r ddeddfwriaeth flaenorol wedi ei chaniatau rhwng yr NHS a llywodraeth leol. Yr amcan yw gwella’r gwasanaethau i ddefnyddwyr a chynhalwyr a hyrwyddo torri tir newydd yn y dulliau o ddarparu gwasanaethau.

Y Canllawiau Drafft

4. Datblygwyd y canllawiau drafft gan weithgor o gynrychiolwyr o’r NHS, llywodraeth leol, y sector gwirfoddol a swyddogion o Is-adrannau perthnasol y Cynulliad. Mae’n egluro’r materion hynny y bydd yn rhaid i’r rheini sy’n bwriadu manteisio ar yr hyblygrwydd newydd eu hystyried. Mae’n egluro’r cyd-destun o ran polisi, y fframwaith deddfwriaethol sy’n berthnasol i’r rheoliadau a’r canllawiau, pwy gaiff fod yn bartneriaid statudol, materion yn ymwneud â chynllunio ac ymgynghori, disgrifiad o’r trefniadau hyblyg newydd a sut y gellir eu defnyddio,

modelau llywodraethu, materion yn ymwneud ag atebolrwydd a rheoli perfformiad, materion ariannol, cwynion, anghydfodau a sut i adael y cynllun.

5. Ar y cyfan mae'r cynnwys yn berthnasol i weithwyr proffesiynol yn yr NHS a'r awdurdodau lleol a fydd yn gyfrifol am weithredu cynlluniau sy'n defnyddio'r hyblygrwydd newydd. Mae dogfen fyrrach yn cael ei pharatoi i'r rheini sy'n ymwybodol o'r egwyddorion er nad ydynt angen y manylion. Mae'r canllawiau drafft yn cynnwys astudiaethau achos sy'n ceisio dangos sut y bydd defnyddio'r hyblygrwydd yn gwella gwasanaethau i'r rheini sy'n dibynnu arnynt. Mae pob un ohonynt yn seiliedig ar achosion go iawn.

Atebion yr Ymgynghori

6. Cafwyd pedwar ateb ar ddeg i'r ymgynghoriad ar y canllawiau drafft a gynhaliwyd rhwng Mehefin a Medi. Mae copïau o'r atebion hyn ar gael yn y llyfrgell.

7. Ar y cyfan, roedd yr ymateb i'r hyblygrwydd newydd yn bositif. Yr ydym wedi cynnwys cymaint ag y gallwn o'r pwyntiau penodol a godwyd yn ystod yr ymgynghoriad yn y fersiwn amgaeedig. Fodd bynnag, fel y dengys y canllawiau drafft bydd angen canllawiau ychwanegol, ynghylch rhannu gwybodaeth a chodi tâl wedi i bethau ddatblygu ymhellach. Cododd y ddau fater yn ystod yr ymgynghoriad. Mae grp arbenigol yn edrych ar faterion yn ymwneud â gwybodaeth. Mae mwy o waith yn cael ei wneud ym maes codi taliadau. Mae'n codi o ymateb y Llywodraeth i'r Comisiwn Brenhinol ar Ofal Tymor Hir ac Adroddiad "Charging with Care" y Comisiwn Archwilio.

8. Ni fydd y canllawiau'n ddogfen statig. 3.1 Bydd angen ei diweddaru o bryd i'w gilydd a'i hadolygu yng ngoleuni profiadau ymarferol. Mae rhai o'r atebion a ddaeth i law yn gofyn inni roi mwy o fanylion ynghylch meysydd penodol, ond mae'n rhaid sicrhau bod y ddogfen yn gytbwys, yn berthnasol ac yn hawdd i'w defnyddio. Gweithwyr yn y maes fyd yn ystyried y manylion yng ngoleuni eu hamgylchiadau nhw ar ar sail achosion unigol. Gydag amser, dylai'r gwaith ychwanegol yr ydym wedi addo ei wneud ym maes arferion gorau a gwerthuso gynnig cronfa o gymorth ymarferol i'r rheini sy'n ystyried defnyddio'r hyblygrwydd newydd.

Datganoli

9. Yn amodol ar Orchymyn Cychwyn fydd hefyd yn cael ei drafod gan y Pwyllgor Busnes ar 10 Hydref, bydd gan y Cynulliad y pwer i roi canllawiau i sefydliadau'r NHS a'r awdurdodau lleol yn unol ag Adran 31(6) Deddf Iechyd 1999. Trosglwyddwyd pwerau dan Ddeddf Iechyd 1999 i'r Cynulliad a'u dirprwyo i'r Ysgrifennydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol.

Cyflwyniad

10. Trefnwyd cynhadledd yn Llandrindod ar 29 Tachwedd ble y byddaf yn lansio'r canllawiau.

Y gobaith yw y bydd ystod eang o weithwyr yr NHS, llywodraeth leol, y sector gwirfoddol ac aelodau'r awdurdodau lleol yn mynychu'r gynhadledd. Bydd tri sector yn cael cyfle i ymateb wedi'r lansiad: llywodraeth leol, yr NHS a'r sector gwirfoddol. Cynhelir grwpiau trafod, fydd yn bwrw mwy o oleuni ar fonitro a gwerthuso, yn ystod sesiwn y prynhawn.

11. Bwriadwn gyhoeddi'r canllawiau ganol mis Tachwedd cyn y gynhadledd; a chyn i'r rheoliadau ddod i rym ar 1 Rhagfyr 2000.

Gweithredu

12. Byddwn yn croesawu sylwadau'r Pwyllgor ar y canllawiau drafft.

Jane Hutt

Ysgrifennydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Hydref 2000

Cysylltwch â: Lynne Hamilton, Is-adran Polisi Gofal Cymdeithasol, Est 6429